

**T.C. MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI**

ORTAÖĞRETİM
GÜZEL SANATLAR LİSESİ

KANUN DERSİ

ÖĞRETİM PROGRAMI

(11 VE 12. SINIFLAR)

TÜRKİYE YÜZYILI
MAARİF MODELİ

2026

İÇİNDEKİLER

1. KANUN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI	4
1.1. KANUN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMEL YAKLAŞIMI VE ÖZEL AMAÇLARI	4
1.2. KANUN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR	5
1.3. KANUN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÜNİTE, ÖĞRENME ÇIKTISI SAYISI VE SÜRE TABLOLARI	9
1.4. KANUN DERSİ KİTAP FORMA SAYILARI VE EBATLARI	9
1.5. KANUN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI	10
2. KANUN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NDA YER ALAN ÜNİTELER	12
11. SINIF	12
12. SINIF	29

1. KANUN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

1.1. KANUN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMEL YAKLAŞIMI VE ÖZEL AMAÇLARI

"Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni" temel alınarak yapılandırılan *Kanun Dersi Öğretim Programı*, beceri odaklı yaklaşımı esas alarak öğrencilerin kuramsal müzik bilgilerini; özgün, analitik ve performans dayalı çıktılara dönüştürmelerini amaçlamaktadır. Programın temel yaklaşımında öğrencinin mensup olduğu medeniyetin ses mirasını ve yerel musiki kimliğini içselleştirmesi, eş zamanlı olarak küresel müzik kültürlerini evrensel bir perspektifle keşfetmesi ve bu sentez üzerinden çok boyutlu bir estetik derinlik inşa etmesi yer alır. Bu süreçte öğretim programı; teknik yetkinlik, müziksel ifade kapasitesi ve kültürel bilinç düzeyini eş güdümlü olarak geliştiren bütüncül bir pedagojik perspektife yaslanır. Nihayetinde bu program; öğrencinin sanatsal üretim kapasitesini geliştirmeyi, müziksel kimliğini güçlendirmeyi ve estetik duyarlılığı yüksek bir şahsiyetin oluşumunu destekleyen disiplinler arası bir gelişim süreci sunar.

Kanun Dersi Öğretim Programı; öğrencilerin teknik ve müziksel becerilerini geliştirmenin ötesinde; millî, manevi ve evrensel değerleri özümseyerek bu değerleri birer estetik çıktı olarak müziksel icra süreçlerine tahvil etmelerini hedeflemektedir. Program; müzik estetiği, müzik tarihinin derinliği ve icra disiplinlerinin titizliği üzerine inşa edilmiş bütüncül bir öğrenme dizisine dayanmaktadır. Bu kapsamda öğretim programı; öğrencinin müziği kuramsal temelleri ve uygulamalı boyutlarıyla tecrübe etmesini, köklü bir müzik kültürü bilinci geliştirmesini ve özgün ifade biçimleri kanalıyla yüksek bir estetik farkındalık kazanmasını amaçlamaktadır. Öğrencilerin müzik eserlerini biçimsel, yapısal ve estetik unsurlar açısından analiz ederek bu unsurları tarihsel süreklilik içerisinde mukayeseli olarak gözlemlemelerine imkân tanıyan program, sanatsal bir muhakeme yetisinin gelişimini de incelemektedir.

Kanun Dersi Öğretim Programı; öğrenme-öğretme uygulamalarında disiplinler arası ilişkiler kurarak müziksel icra eylemini yalnızca teknik bir beceri değil derinlikli bir düşünsel süreç olarak ele almaktadır. Program; öğrencilerin sanatsal alan becerileri bağlamında temel müziksel yetkinliklerini aktif bir katılım ve deneyim odaklı bir yaklaşımla geliştirmelerini hedeflemektedir.

Kanun Dersi Öğretim Programı; sosyal-duygusal öğrenme becerileri, Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi, sistem düşüncesi ve okuryazarlık becerilerini birer yapı taşı kabul ederek, öğrencinin kültürel birikimden beslenen özgün ve nitelikli müziksel söylemler inşa etmesini desteklemektedir. Program dâhilinde yürütülen uygulama çalışmaları; teknik egzersizler, etütler ve repertuvar çözümlemeleri vasıtasıyla öğrencinin sanatsal potansiyelini somut olarak ortaya çıkarmasına zemin hazırlamaktadır. Bu süreçte öğretim programı; öğrencinin benlik becerileri aracılığıyla kendini tanıma, kendini düzenleme ve kendine uyarılma; sosyal yaşam becerileri yoluyla iletişim, iş birliği ve sosyal farkındalık; ortak/birleşik beceriler yoluyla ise uyum, esneklik ve sorumlu karar verme becerilerini geliştirmenin yanı sıra Erdem-Değer-Eylem (EDE) Çerçevesi kapsamında ifade edilen değerleri ve sistem düşüncesi etrafında şekillenen okuryazarlık becerilerini kazandırmayı hedeflemektedir. Böylelikle öğrenci müziksel yaşantısı üzerinden kazandığı becerileri gündelik hayatın karmaşık problemlerini çözmede kullanabilme ve toplumsal hayata aktif, etik ve estetik bir duyarlılıkla katılım sağlama yetkinliği kazanmaktadır.

Kanun Dersi Öğretim Programı; uygulama temelli bir pedagojiyle öğrencilerin otonom karar verebilen, analitik muhakeme yetisine sahip ve öz güveni yüksek müzisyenler olarak yetişmelerini hedeflemektedir. Beceri temelli öğrenmeyi merkeze alan program; millî ve manevi değerleri eğitim sürecinin ontolojik dayanakları olarak konumlandıran bütüncül bir perspektife sahiptir. Bu çerçevede program; öğrencilerin kültürel mirası estetik bir şuurla sahiplenmelerini ve bu birikimi müziksel icralarına bilinçli bir sentezle yansıtma amaçlar. Teknik yetkinliğin ötesinde bir yaklaşımla öz disiplin, sorumluluk bilinci ve kültürel aidiyet duygusu gelişmiş bireyler yetiştirilmesini esas alır. Nihayetinde bu öğretim programı; sanatsal tekâmülü millî bilinç ve evrensel değerlerle bütünleştirerek öğrencinin müziksel ve kültürel şahsiyetini tahkim etmektedir.

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ile Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri esas alınarak hazırlanan *Kanun Dersi Öğretim Programı* ile öğrencilerin

1. Millî birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren müzik kültürü ve birikimine sahip olmaları,
2. Müziksel bilgi ve becerileriyle kültürel mirasımızı yaşatmaları ve geleceğe taşımaları,
3. Ulusal ve uluslararası düzeyde sanatsal temsil yeterliliği edinmeleri,
4. Yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası müzik etkinlikleriyle toplumun sosyal ve kültürel gelişimine katkıda bulunmaları,

5. Çalışmalarında zamanı planlı ve verimli kullanma alışkanlığı kazanmaları,
6. Kendilerini müzik yoluyla ifade etmeleri,
7. Bilinçli bir müzik dinleyicisi olmaları,
8. Müzikal duyarlılık, düşünme, yorumlama ve yaratıcılık becerilerini geliştirmeleri,
9. Türk müziği eser dağarcığına sahip olmaları,
10. Türk müziği eserlerini özelliklerine uygun seslendirmeleri,
11. Kanuna özgü teknikleri doğru ve etkili kullanmaları,
12. Kanunun akordunu yapmaları,
13. Kanunun yapısal özelliklerini tanımaları,
14. İş birliği ve takım çalışması becerisi kazanmaları,
15. Bilgi ve iletişim teknolojilerini dersin verimliliğini artırma yönünde kullanmaları,
16. Eserleri usul yapılarına göre seslendirmeleri,
17. Gelişim düzeylerine ve bireysel özelliklerine uygun olarak ahlaki bütünlük ve öz farkındalık çerçevesinde öz güven ve öz disipline sahip, millî ve manevî değerleri özümsemiş, sorumluluklarını yerine getiren bireyler olmaları; adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, sevgi, yardımseverlik, vatanseverlik gibi değerleri benimsemeleri amaçlanmaktadır.

1.2. KANUN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR

Kanun Dersi Öğretim Programı'nın uygulanma sürecinde aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulmalıdır:

1. *Kanun Dersi Öğretim Programı* "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni" temel alınarak yapılandırılmıştır. Derslerin tasarlanması, ölçme ve değerlendirme süreçlerinin planlanması, ders kitaplarının ve diğer materyallerin hazırlanmasında bu metnin dikkate alınması gerekmektedir. Bütün eğitim öğretim faaliyetleri "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni"nde işaret edilen öğrenci profiline ulaşılmasını sağlayacak biçimde planlanmalı ve yürütülmelidir.
2. Program uygulanırken öğrencilerin Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi içinde millî, ahlaki, insani, manevî ve kültürel değerler bakımından yetkin ve erdemli bir kimlik oluşturmaları desteklenmelidir.
3. Eğitim öğretim süreçlerinde Türkçenin doğru ve etkili kullanılmasına, öğrencilerin söz varlığının ve dil becerilerinin geliştirilmesine özen gösterilmelidir.
4. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'ne göre hazırlanan öğretim programlarında öğrencilere kazandırılması amaçlanan bilgi ve beceriler, öğrenme çıktısı olarak ifade edilmektedir. Çıktılar, öğretim programının ünitelerinde yer alan içerik bilgisinin ilişkili olduğu alan becerileriyle veya kavramsal becerilerle birleştirilmesi suretiyle oluşturulmaktadır. Çıktıların ve süreç bileşenlerinin uygulamaya geçirildiği öğrenme-öğretme yaşantılarında bazı uyarlamalar yapılması mümkündür.
5. Programda yer alan öğrenme-öğretme yaşantıları; öğrencilere bütüncül bir bakış açısı kazandıran, kalıcı öğrenmenin gerçekleşmesine hizmet eden, farklı öğretim yöntem ve tekniklerini uygulanmasını sağlayan, disiplinler arası ilişkileri görmeyi kolaylaştıran bir çerçevede sunulmuştur. Öğrenme-öğretme yaşantılarında öğrenme çıktıları ve süreç bileşenlerine yönelik yazılan süreçlerin tamamının bir arada yürütülmesi esastır. Bununla birlikte öneri niteliğindeki uygulamaların planlamaları, ilgili ünitenin öğrenme çıktıları ve süreç bileşenleri başta olmak üzere ilişkilendirilen tüm eğilimler, programlar arası bileşenler, beceriler arası ilişkiler ve disiplinler arası ilişkiler dikkate alınarak yapılmalıdır.
6. Program öğrencinin bütünsel gelişimini esas alan bir özelliğe sahip olduğundan öğrenme-öğretme yaşantılarının öğrencilerin zihinsel, duygusal, bedensel, sosyal ve manevî gelişimleri göz önünde bulundurularak ve sürekli değerlendirme anlayışı esas alınarak düzenlenmesi önemlidir. Bu bağlamda öğretmenlerden beklenen, öğrenme-öğretme yaşantılarını öğrencilerin özelliklerine göre ve ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde tasarlamalarıdır.
7. Programda kullanılan her beceri diğer becerilerin geliştirilmesini destekler niteliktedir. Öğretmenler öğrenme yaşantılarını tasarlarken beceriler arası anlamsal ve ilişkisel bütünlüğe dikkat etmelidir.
8. Ünite temelli yaklaşımla hazırlanan *Kanun Dersi Öğretim Programı'nın* 11 ve 12. sınıflarda haftada iki ders saati uygulanması planlanmıştır. Programda 11. sınıf düzeyinde beş, 12. sınıf düzeyinde dört ünite yer almaktadır.

9. Programa ait ünitelerde yer alan konuların kapsamı içerik çerçevesinde belirlenmiş ve program bileşenlerinin süreçte nasıl işletileceği öğrenme-öğretme uygulamalarında gösterilmiştir.
10. Öğretmen, repertuar sunumu amacıyla okul içi ve okul dışı konser etkinliklerine önem vermeli, bu konserlerin her aşamasını iyi planlamalıdır. Öğretim sürecinde gerçekleştirilecek konser etkinlikleriyle öğrencilerin sahne ve performans becerileri ile estetik duyarlılıkları geliştirilerek sanat zevki edinmeleri sağlanmalıdır.
11. Millî ve dinî bayramlar, mahallî kurtuluş ve kutlama günleri, önemli olaylar, belirli gün ve haftalardan yararlanılarak öğrencilerin millî duyarlılıkları güçlendirilmeli; Türk milletine, Türk bayrağına, Türk ordusuna ve vatanına hizmet eden kişilere yönelik sevgi, saygı ve takdir duyguları geliştirilmelidir.
12. Öğrenme-öğretme etkinliklerinde öğrenme çıktılarının edinilmesine yardımcı olacak görsel, işitsel ve teknolojik materyallerden yararlanılmalıdır.

Programlar Arası Bileşenler

Programda öğrencilere alan becerilerinin yanı sıra kavramsal becerilerin, programlar arası bileşenlerin (sosyal-duygusal öğrenme becerileri, değerler, okuryazarlık becerileri), eğilimlerin, disiplinler arası ve beceriler arası bakış açısının kazandırılması da amaçlanmaktadır. Bu nedenle *Kanun Dersi Öğretim Programı* uygulanırken belirtilen ve öğrenme-öğretme yaşantılarıyla ilişkilendirilen bileşenler dikkate alınmalıdır.

Programın uygulanma sürecinde bilgi ve becerilerin içerik çerçevesiyle anlamlı bir bütünlük oluşturması sağlanırken programlar arası bileşenler (sosyal-duygusal öğrenme becerileri, değerler, okuryazarlık becerileri) de öğrenmenin anlamlı bir parçası hâline getirilmelidir. Değerlerin, eğilimlerin, okuryazarlık ve sosyal-duygusal öğrenme becerilerinin notla değerlendirilmesi gerekmemektedir ancak gelişimi değerlendirmek amacıyla performans görevi, ödev gibi ölçme araçlarında ve dereceli puanlama anahtarlarında dikkate alınan ölçütler arasında bu bileşenlere de yer verilebilir.

Öğrenme Kanıtları (Ölçme ve Değerlendirme)

Kanun Dersi Öğretim Programı'nda ölçme ve değerlendirme süreçlerinin amaçlarına ve dersin öğrenme çıktılarına yönelik kanıt oluşturabilecek araçlar sunulmuştur. Öğrencilerin öğrenme stillerindeki farklılıklar göz önünde bulundurulduğunda, bütün öğrenciler için genelgeçer, tek tip bir ölçme ve değerlendirme anlayışından söz etmek mümkün olmadığından öğrenci performansını belirlemek amacıyla farklı özelliklere sahip ölçme yöntemlerinden elde edilen birden fazla kanıtı ihtiyaç duyulmuştur. Bu kapsamda kanun dersiyle ilgili ölçme ve değerlendirme süreçleri tasarlanırken aşağıdaki hususlar dikkate alınmıştır:

1. Programda bireysel farklılıkları gözeten, öğrenmeyi teşvik eden, öğrenme-öğretme yaklaşımlarıyla uyumlu ölçme ve değerlendirme araçlarına yer verilmiştir. Bu araçlar, öğrencilerin gelişimini izlemeye olanak tanıyacak şekilde esnek ve uygulanabilir niteliktedir. Ölçme ve değerlendirme süreçleri yapılandırılırken bu süreçlerin programın tüm bileşenleriyle bütünlük içinde olmasına özen gösterilmiştir.
2. Programda her öğrenme çıktısına ilişkin en az bir öğrenme kanıtı sunulmuştur. Değerler, eğilimler, sosyal-duygusal öğrenme ve okuryazarlık becerileri öğrenme-öğretme uygulamalarının bir parçası olduğu ve içeriğe dâhil edildiği için bu alanlara ilişkin ölçme ve değerlendirme araçları ayrıca belirtilmemiştir.
3. Programda öğrenme kanıtları olarak sunulan ölçme ve değerlendirme araçları, süreç ve ürüne dayalı değerlendirme yapılması amacıyla tasarlanmıştır. Ölçme araçları belirlenirken bunların ünitelerde yer verilen tüm öğrenme çıktılarını kapsaması hedeflenmiştir. Her üniteye bulunan ölçme ve değerlendirme araçları öğretmenlere örnek teşkil etmesi amacıyla sunulmuştur. Öğretmenlerden bu araçları kullanmaları, gerekli durumlarda uyarlamaları veya farklı araçları sürece dâhil etmeleri beklenmektedir.
4. Ölçme ve değerlendirme yöntemleri öğrencilerin yetenek, ihtiyaç ve özel durumlarına göre çeşitlendirilerek öğrenciler tarafından kazanılan veya geliştirilen becerilerin yansıtılmasını sağlamalıdır. Öğrenme çıktılarının ölçülmesi ve değerlendirilmesinde öğrencilere ilgi çekici, müzikal pratikler ve performanslarla ilişkili görevler verilmeli; yargısal nitelikten uzak, motive edici geri bildirimler yapılmalıdır. Süreç içerisinde dijital teknolojilerden yararlanılabilir.
5. Programdaki ünitelere ait kavramsal beceriler ile alan becerilerinin ölçülmesinde dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, gözlem formu, çalışma yaprağı, kısa cevaplı ve açık uçlu sorular ile öz, akran, grup değerlendirme formları gibi ölçme araçlarından yararlanılmalıdır. Öğrenmeler süreç boyunca izlenmeli, değerlendirilmeli ve öğrencilere geri

- bildirimde bulunulmalıdır. Geri bildirim; öğrencilerin değerlendirme süreçlerine katıldığı öz, akran, grup değerlendirme formu gibi ölçme araçlarını inceleyerek kendilerine yönelik nesnel değerlendirmeler yapmalarına katkıda bulunması bakımından önemlidir.
6. Programın her ünitesinde performans görevlerine yer verilmiştir. Bu görevlerde çalgı performansı odaklı ürünler ile araştırma ve analiz odaklı ürünler hazırlanması beklenmektedir.
 7. Performans görevlerinin değerlendirilmesinde kullanılan ölçme araçlarındaki ölçütler belirlenirken öğrenme çıktısının süreç bileşenleri ve görevin özellikleri dikkate alınmıştır. Örneğin eserlerin kanunla doğru ve müzikal şekilde seslendirilmesi performans görevi; makam bilgisinin uygulanması, usul, kanuna özgü tekniklerin uygulanması, enstrüman hâkimiyeti vb. ölçütler baz alınarak değerlendirilebilir. Bu süreçte öz, akran ve grup değerlendirme formları da kullanılarak öğrencilerin değerlendirme süreçlerine katılması sağlanabilir.
 8. Programda önerilen ölçme ve değerlendirme yöntemleri, öğretmen rehberliğinde ve öğrencilerin etkin katılımıyla yürütülebilecek şekilde tasarlanmış ve tüm öğrenme sürecine entegre edilmiştir.
 9. Öğretim tasarımının öğrencilerin ihtiyaçlarına göre bireyselleştirilmesi ve öğrencilerin müziksel gelişimlerinin takip edilmesi, eğitim teknolojileri ve çevrim içi öğrenme platformlarıyla desteklenmelidir.

Öğrenme-Öğretme Yaşantıları

Kanun Dersi Öğretim Programı, öğrencinin bütüncül gelişimini temel almaktadır. Bu gelişimi desteklemek amacıyla öğrenme-öğretme sürecinde sunulan etkinlikler; belirlenen çıktılar, beceriler, eğilimler ve değerlerin kazandırılmasına yönelik planlanmıştır. Programın öğrenme-öğretme yaşantıları bölümünde çeşitli örneklerle yer verilmiştir. Öğretmenlerden bu örneklerden yola çıkarak öğrenme yaşantılarını öğrenci gruplarının özelliklerine göre değiştirmeleri, uyarlamaları ya da yeni etkinlikler geliştirmeleri beklenmektedir.

- Ünitelerin işleniş sırası ve ünitelere ayrılan süre öğretim programında verilmiştir. Ancak öğretmen tarafından yapılacak planlamalarda öğretim programındaki ünitelerin işleniş ve sırası öğrenci düzeyleri dikkate alınarak yapılandırılmalıdır.
- Programda her ünite için belirlenen temel kabuller güzel sanatlar lisesi öğretim programlarında yer alan konular göz önünde bulundurularak belirlenmiştir. Öğrenme yaşantıları gerçekleştirilirken ön değerlendirme sürecinde öğrencilerin temel kabullerde yer alan bilgilere sahip olma durumlarının kontrol edilmesi, gerekli durumlarda temel kabullere ilişkin öğrenme ihtiyaçlarının karşılanması gerekmektedir.
- Programın uygulanmasında bağlamsal ve yaşantısal öğrenmenin esas alınması, araştırma ve sorgulamaya dayalı bir sürecin yapılandırılması gerekmektedir. Bu süreci desteklemek üzere öğrenciyi merkeze alan öğretim yöntemlerine (proje temelli öğrenme, problem temelli öğrenme, örnek olay, tartışma vb.) yer verilmeli ve program öğrencilerin çok yönlü gelişimlerine katkıda bulunacak öğretim yöntem ve teknikleriyle zenginleştirilmelidir. Ayrıca araştırma sürecine katkıda bulunmak için öğretmenler tarafından öğrencilere ön hazırlık yaptırılması ve müziğin hem sanatsal hem bilimsel boyutuna yönelik kaynaklardan oluşan bir sınıf kitaplığı kurulması da önemli görülmektedir.
- Programın uygulanmasında öğrenme süreci; öğretmenin rehber ve kolaylaştırıcı bir rol üstleneceği, öğrencinin merkeze alınacağı ve aktif katılımının sağlanacağı şekilde düzenlenmelidir. Bu nedenle düşüncelerin özgürce paylaşılacağı, sosyal ve duygusal becerilerin gelişiminin desteklendiği bir sınıf iklimi oluşturulmalıdır.
- Programda müziğin sanatsal ve bilimsel boyutlarıyla gerçek hayat arasında kurulacak ilişkilerin altı çizilmektedir. Bu ilişkiyi güçlendirmek amacıyla okul içi öğrenme ortamlarından ve Millî Eğitim Bakanlığına ait dijital platformlardan yararlanılabilir.
- Öğrenme-öğretme uygulamalarında müzik disiplini ile ilgili kavramların ve kavramlar arası ilişkilerin öğrenilmesini desteklemek üzere afiş, broşür gibi görsel materyallerden yararlanılması önerilmektedir. Bu amaçla tablo, şekil ve yapılandırılmış gridden yararlanılabilir. Bunların yanı sıra öğretmenlerden öğrencileri bu tür materyalleri kullanma ve hazırlamaya yönlendiren öğrenme süreçleri oluşturmaları beklenmektedir. Öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri ve öğrenme profilleri göz önünde bulundurularak öğrenme çıktılarıyla tutarlılık gösteren farklı öğretim materyalleri (bilgi notu, sunum, etkinlik, çalışma yaprağı, okuma parçası gibi) yapılandırılmalı ve kullanılmalıdır. Söz konusu materyallerden sunum ve okuma parçaları hazırlanırken edebiyat öğretmenleri ile etkinlik ve çalışma yaprağı hazırlanırken zümre öğretmenleri ile iş birliği yapılmalıdır.

- Programın uygulanmasında öğretmenlerden hem öğretim teknolojilerini hem de teknoloji tabanlı öğretim yöntemlerini anlamlı öğrenmeyi destekleyecek biçimde kullanmaları beklenmektedir. Bu kapsamda video, sunu, animasyon gibi materyaller ile dijital öyküleme gibi teknoloji tabanlı öğretim yaklaşımları da sürece dâhil edilmelidir.
- Köprü kurma aşamasında öğrencinin önceki kademelerde edindiği bilgi ve beceriler ile programda yer alan bilgi ve beceriler ilişkilendirilerek günlük hayatla bağ kurulmalıdır.

Farklılaştırma

Kanun dersinin planlanma ve uygulanma sürecinde öğrencilerin bireysel farklılıkları göz önünde bulundurulmalıdır. Bu doğrultuda öğretim süreci öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına, gelişim düzeylerine ve öğrenme özelliklerine göre yapılandırılmalı; farklılaştırılmış öğretim yaklaşımlarına başvurulmalıdır. Farklılaştırma kapsamında “zenginleştirme” ve “destekleme” başlıkları altında çeşitli stratejiler geliştirilerek her öğrencinin potansiyeline uygun öğrenme ortamları oluşturulması hedeflenmelidir.

Farklılaştırılmış kanun eğitimi uygulamalarında öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri, ilgi alanları, öğrenme stilleri ve gelişim süreçleri dikkate alınarak içerik, süreç ve ürün bu özelliklere uygun hâle getirilmelidir. Öğrenme ortamları da öğrencilerin müzikal nitelikleri ve teknik yeterlilikleri dikkate alınarak yapılandırılmalıdır. Bu kapsamda her öğrencinin eğitimden en üst düzeyde faydalanabilmesi için hem zenginleştirici (ileri düzey öğrenciler için) hem destekleyici (ilave yönlendirmeye ihtiyaç duyan öğrenciler için) etkinliklerle farklı öğrenme düzeylerine uygun öğretim planları hazırlanmalıdır. Örneğin müzikal kapasitesi gelişim aşamasında olan bir öğrenci için temel teknik becerilere odaklanan egzersizler, müzikal kapasitesi daha iyi olan bir öğrenci için öğrenilen makamlarda doğaçlama yapma gibi ileri düzey uygulamalar tercih edilebilir. Farklılaştırma bölümü ders kitaplarında yer almayacaktır.

1.3. KANUN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÜNİTE, ÖĞRENME ÇIKTISI SAYISI VE SÜRE TABLOLARI

11. SINIF KANUN DERSİ

ÜNİTE	Öğrenme Çıktı Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. KANUN ÇALMADA TEMEL DAVRANIŞLAR	4	26	36
2. ÇARGÂH MAKAMI	1	8	11
3. BUSELİK MAKAMI	1	12	17
4. KÜRDİ MAKAMI	1	10	14
5. RAST MAKAMI	1	12	17
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	4	5
TOPLAM	8	72	100

12. SINIF KANUN DERSİ

ÜNİTE	Öğrenme Çıktı Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. AKTARIM (TRANSPÖZE)	1	26	36
2. UŞŞAK VE BAYATİ MAKAMLARI	1	16	22
3. HÜSEYNİ MAKAMI	1	10	14
4. HİCAZ AİLESİ MAKAMLARI	1	16	23
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	4	5
TOPLAM	4	72	100

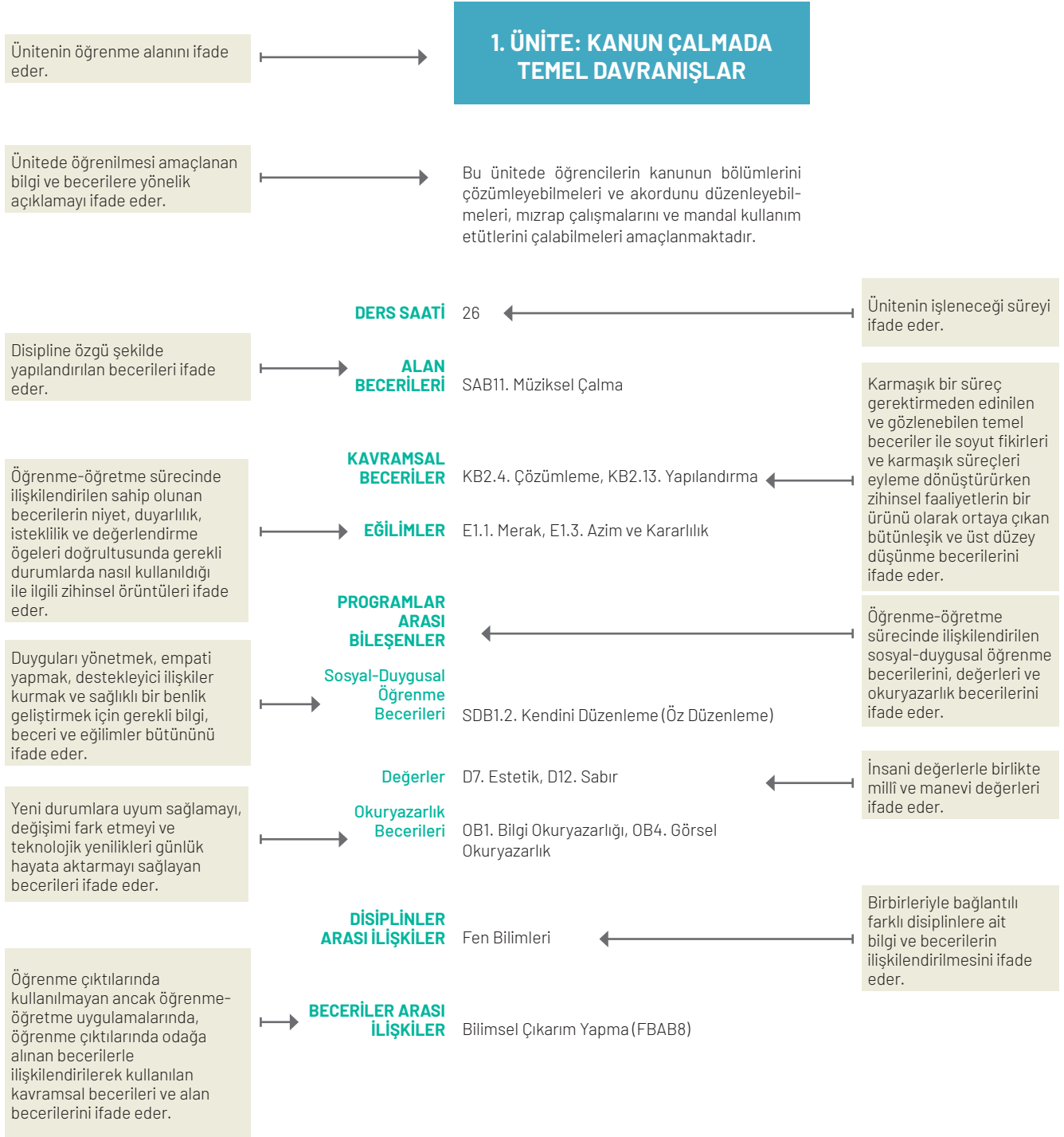
* **OKUL TEMELLİ PLANLAMA:** Zümre öğretmenler kurulu tarafından ders kapsamında yapılması kararlaştırılan çalışmalar (okul dışı öğrenme etkinlikleri, araştırma ve gözlem, sosyal etkinlikler, proje çalışmaları, yerel çalışmalar, okuma çalışmaları vb.) için ayrılan süredir. Çalışmalar için ayrılan süre, eğitim-öğretim yılı başında planlanır ve yıllık planlarda ifade edilir.

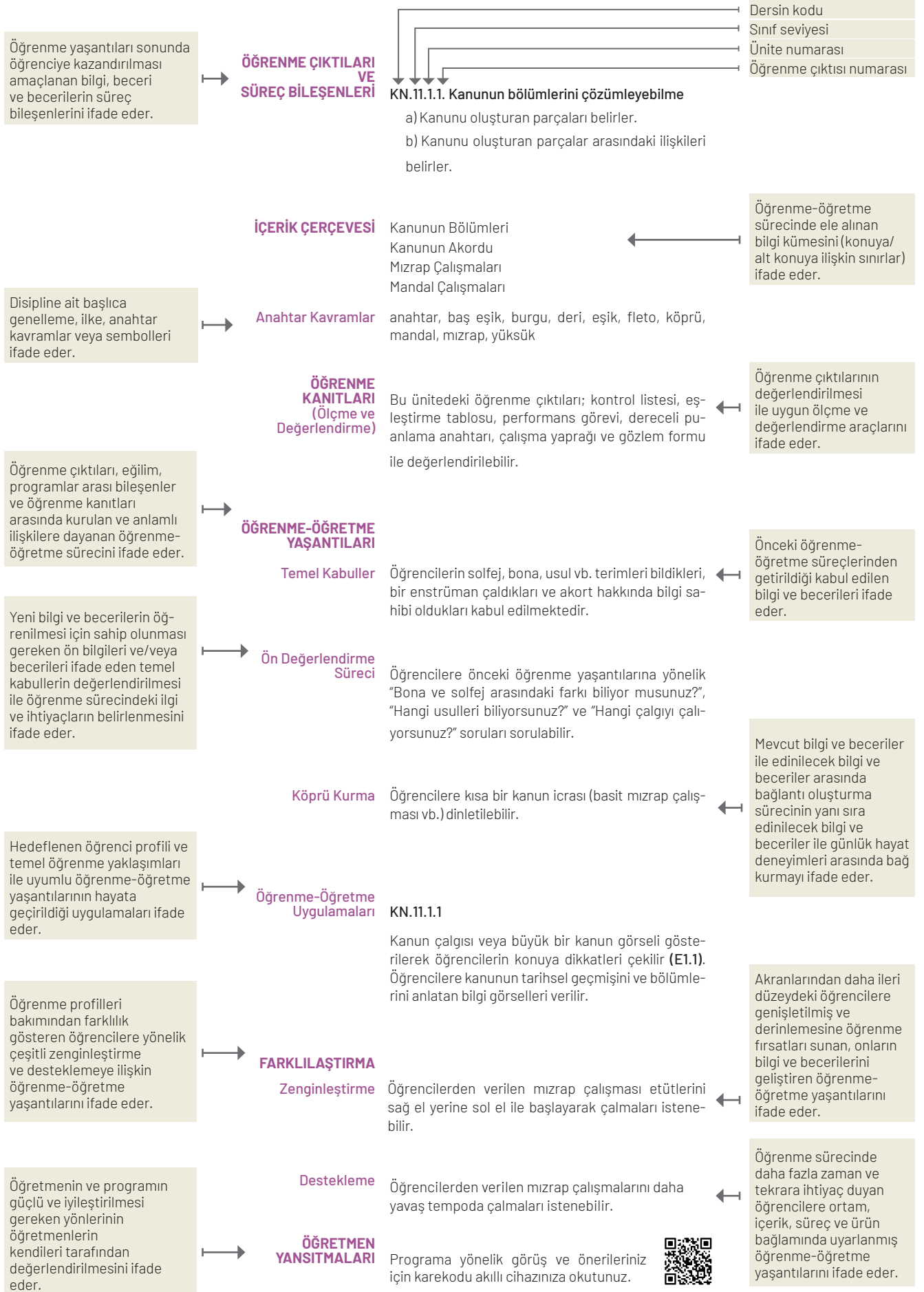
1.4. KANUN DERSİ KİTAP FORMA SAYILARI VE EBATLARI

DERS KİTABI	FORMA SAYISI	KİTAP EBADI
KANUN DERSİ 11. SINIF	10-12	19,5 cm X 27,5 cm
KANUN DERSİ 12. SINIF	10-12	19,5 cm X 27,5 cm

1.5. KANUN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

Kanun Dersi Öğretim Programı haftada iki ders saati uygulanmak üzere geliştirilmiş olup, ünitelerin yapısı ve bu yapıya ilişkin açıklamalar aşağıda şematik olarak sunulmuştur.

2. KANUN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NDA YER ALAN ÜNİTELER

11. SINIF

1. ÜNİTE: KANUN ÇALMADA TEMEL DAVRANIŞLAR

Bu ünite de öğrencilerin kanunun bölümlerini çözümleyebilmeleri ve akordunu düzenleyebilmeleri, mızrap ve mandal kullanım etütlerini çalabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 26

**ALAN
BECERİLERİ** SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.4. Çözümleme, KB2.13. Yapılandırma

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.3. Azim ve Kararlılık

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)

Değerler D6. Dürüstlük, D7. Estetik, D10. Mütevazılık, D12. Sabır, D13. Sağlıklı Yaşam, D14. Saygı, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Fen Bilimleri

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** Bilimsel Çıkarım Yapma (FBAB8)

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KN.11.1.1. Kanunun bölümlerini çözümleyebilme

- a) Kanunu oluşturan parçaları belirler.
- b) Kanunu oluşturan parçalar arasındaki ilişkileri belirler.

KN.11.1.2. Kanunun akordunu yapılandırabilme

- a) Tellerini incelediği kanunun akorduyla alakalı hiyerarşik, nedensel ya da mantıksal ilişkileri ortaya koyar.
- b) Tespit ettiği ilişkilerle ilgili ön bilgilerden yararlanarak kanunun akort düzeninde uyumlu bir bütün oluşturur.

KN.11.1.3. Ellerin kanun üzerindeki konumuna dikkat ederek mızrap etütlerini çalabilme

- a) Verilen mızrap çalışmalarını çözümler.
- b) Kanuna özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Kanuna özgü mızrap vuruşları tekniğini kullanır.
- ç) Verilen mızrap çalışmalarında müziksel bileşenleri uygular.

KN.11.1.4. Mandal kullanımı etütlerini çalabilme

- a) Verilen mandal çalışmalarını çözümler.
- b) Kanuna özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Kanuna özgü mandal tekniğini kullanır.
- ç) Verilen mandal çalışmalarında müziksel bileşenleri uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kanunun Bölümleri

Kanunun Akordu

Mızrap Çalışmaları

Mandal Çalışmaları

Anahtar Kavramlar

anahtar, baş eşik, burgu, deri, eşik, fileto, köprü, mandal, mızrap, yüksük

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Bu üniteadaki öğrenme çıktıları; kontrol listesi, eşleştirme tablosu, performans görevi, dereceli puanlama anahtarı, çalışma yaprağı ve gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerden kanun görselini inceleyerek bu görsel üzerinde kanunun parçalarını isimleriyle eşleştirmeleri, kanunun bölümleri ve parçaları arasındaki ilişkiler ile ilgili tabloda boş bırakılan yerleri doldurmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Öğrencilere kanunun tellerinin nota ve Türk müziği perde isimleri verilerek onlardan notaların isimlerinin Türk müziği perde karşılıklarını bulmaları istenebilir.

Öğrencilerden akortlama basamaklarını uygulayarak kanunu akort etmeleri istenebilir. Öğrencilerin kendilerini öz değerlendirme formu ile değerlendirmeleri sağlanabilir. Akort etme işlemi öğretmen gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Kanuna özgü duruş ve tutuş pozisyonunun değerlendirilmesi için kontrol listesi kullanılabilir.

Mızrap ve mandal çalışması etütlerinin değerlendirilmesinde dereceli puanlama anahtarı kullanılabilir.

Öğrencilere kanunun yapısal bileşenlerini tanıtan ve bu bileşenler arasındaki ilişkileri açıklayan bir sunum hazırlamaya yönelik performans görevi verilebilir. Bu performans görevi; bilgi içeriği, sunum becerisi, açıklama netliği, görselleri kullanma yetkinliği ölçütlerini içeren dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin müziksel söyleme, ritmik okuma, usul vb. terimleri bildikleri, bir enstrüman çaldıkları ve akort hakkında bilgi sahibi oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilere önceki öğrenme yaşantılarına yönelik “Bir eseri ritmik okumak ile ezgisel söylemek arasında sizce hangi farklılıklar bulunmaktadır? Bu farklılıkları açıklayınız.”, “Usuller hakkında neler biliyorsunuz? Aklınıza gelen örnekleri paylaşır mısınız?”, “Hangi çalgıyı çalıyor sunuz ve bu çalgıyı seçme nedeniniz nedir? Açıklayınız.”, “Akort sürecinde nelere dikkat edilmesi gerektiğini düşünüyorsunuz? Gözlemlerinize veya deneyimlerinize göre anlatır mısınız?”, “İyi bir icrada akordun rolü nedir? Bu durum müziksel duyuş ve dinleyici açısından ne ifade eder?” vb. açık uçlu sorular sorulabilir.

Köprü Kurma Öğrencilerin aşağıdaki soruları cevaplarken kanunun bölümleri, akordu, mandalları ile kanuna özgü duruş ve tutuş arasında ilişki kurmaları sağlanabilir.

Öğrencilerden günlük yaşamda dinledikleri müziklerde duydukları kanun seslerini düşünmeleri, bu seslerin kanunun hangi bölümlerinin çalışmasıyla oluştuğu hakkındaki görüşlerini ifade etmeleri istenebilir.

Öğrencilerden telefonda, bilgisayarda veya kullandıkları diğer cihazlarda yaptıkları ayarların cihazların çalışma düzenini nasıl etkilediğini düşünmeleri; benzer bir durumun kanundaki mandal ve tel düzeni için de geçerli olup olmadığını açıklamaları istenebilir.

Öğrencilerden yazı yazarken, bilgisayar kullanırken ya da spor yaparken vücutlarını nasıl konumlandıklarını düşünmeleri, bu konumlandırmanın hareketlerini nasıl etkilediğini açıklamaları, bu durumun kanun çalarken doğru pozisyonu sağlamada neden önemli olabileceğini değerlendirmeleri istenebilir.

Öğrencilerden bir ipi çektiklerinde ipin gerginleştiğini, bıraktıklarında ise gevşediğini hatırlamaları, bu durumu kanunda mandal değişirken tel gerginliğinde ve ses yüksekliğinde gerçekleşen değişimle ilişkilendirerek açıklamaları istenebilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

KN.11.1.1

Kanun çalgısı veya büyük bir kanun görseli gösterilerek öğrencilerin konuya dikkatleri çekilir (**E1.1**). Öğrencilerden gruplara ayrılarak verilen görsel üzerinde kanunun parçalarını eşleştirmeleri, kanunun bölümleri ve parçaları arasındaki ilişkiler tablosunu doldurmaları istenebilir. Bilgi görseli yardımıyla öğrencilere kanunun tellerinin nota isimleri ve Türk müziği perde isimleri verilir (**OB4**). Kanunun bölümlerine ve tellerin isimlerine ilişkin verilen cevaplar, doğru-yanlış kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

KN.11.1.2

Kanun akordunda tellerin basınç dengesinin önemini kavramaları için öğrencilerden “Tahterevallinin bir tarafına ağır, diğer tarafına hafif bir kişi oturduğunda nasıl bir denge oluşur? Bunun nedeni sizce nedir?”, “Tahterevallinin dengesini sağlamada yalnızca ağırlık mı etkilidir? Oturulan yerin merkeze uzaklığının denge üzerinde etkisi var mıdır? Düşüncelerinizi gerekçeleriyle açıklayınız.” vb. sorular sorulabilir (**FBAB8**). Verilen cevaplardan yola çıkılarak öğrencilere “Kanunu akortlarken tellerin hangi bölgesinden başlamak gerektiğini düşünüyorsunuz?” sorusu yöneltilebilir ve onlardan bu cevaplarının nedenini kendi ifadeleriyle açıklamaları istenebilir (**SDB2.1**).

Kanunun orta bölgesindeki neva perdesi başlangıç noktası kabul edilerek öğrencilere gerekli tellerin akort sırası (hiyerarşisi) verilir. Kanun akorduyla alakalı bilgi görseli verilir **(OB4)**. Gösterip yaptırma yönteminin uygulanması suretiyle öğrencilerden dijital akort aletini kullanarak ve akortlama basamaklarını sabırla uygulayarak kanunu akort etmeleri beklenir **(E1.3, SDB1.2, D12.3, OB2)**. Öğrencilerin kendilerini öz değerlendirme formu ile değerlendirmeleri sağlanabilir. Akort etme işlemi öğretmen gözlem formu ile değerlendirilebilir.

KN.11.1.3

Meraklarını uyandırmak için öğrencilere kanun icracısı bir sanatçıya ait mızrap vuruşlarının gözlemlenebildiği video kayıtları izletilir **(E1.1)**. Video kayıtlarının izlenmesinin ardından bu mızrap vuruşları uygulamalı olarak gösterilir **(D14.1)**. Mızrap çalışması yapabilmeleri için basit ve bileşik usul kavramlarıyla alakalı bilgi görseli verilir **(OB4)**. Öğrencilerden verilen mızrap çalışmalarının süre değerlerini, sağ ve sol el konumunu çözümlemeleri istenir.

Kanuna özgü duruş ve tutuş pozisyonu öğretmen tarafından uygulamalı olarak gösterilir. Öğrencilerin ayna karşısında kendi duruş ve tutuşlarını kontrol ederek doğru pozisyonu sergilemeleri sağlanır. Doğru duruş ve tutuş, kontrol listesi ile değerlendirilebilir **(D6.1, D10.1, D13.4)**. Öğrenciler kanuna özgü duruş ve tutuş pozisyonuna dikkat ederek ve mızrap vuruşları tekniğini kullanarak verilen mızrap çalışmalarında müziksel bileşenleri uygular **(E1.3, D7.3, D12.3)**. Çalınan etütler dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

KN.11.1.4

Meraklarını uyandırmak için öğrencilere kanun icracısı bir sanatçıya ait mandal kullanımının gözlemlenebildiği video kayıtları izletilir **(E1.1)**. Video kayıtlarının izlenmesinin ardından mandal kullanımı uygulamalı olarak gösterilir **(D14.1)**. Mandal çalışması yapabilmeleri için öğrencilere Türk müziğinde değiştirici işaretler ve koma değerleriyle alakalı bilgi görseli verilir **(OB4)**. Öğrencilerden verilen mandal çalışmalarının süre değerlerini ve sol elin mandal konumunu çözümlemeleri istenir.

Kanuna özgü duruş ve tutuş pozisyonu öğretmen tarafından uygulamalı olarak gösterilir. Öğrencilerin ayna karşısında kendi duruş ve tutuşlarını kontrol ederek doğru pozisyonu sergilemeleri sağlanır. Doğru duruş ve tutuş, kontrol listesi ile değerlendirilebilir **(D10.1)**. Öğrenciler kanuna özgü duruş ve tutuş pozisyonuna dikkat ederek ve mandal değiştirme tekniğini kullanarak verilen mandal çalışmalarında müziksel bileşenleri uygular **(D7.3, D12.3, E1.3)**. Çalınan etütler dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Performans görevi olarak öğrencilerden kanunun yapısal bileşenlerini tanıtan ve bu bileşenler arasındaki ilişkileri açıklayan bir sunum hazırlamaları istenebilir **(D16.3)**. Bu performans görevi dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden mızrap çalışmalarını daha hızlı tempoda çalmaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilerden verilen mızrap çalışmalarını daha yavaş tempoda çalmaları istenebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI** Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. ÜNİTE: ÇARGÂH MAKAMI

Bu ünite de öğrencilerin çargâh makamında verilen seyir ve eserleri çalabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 8

**ALAN
BECERİLERİ** SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.3. Azim ve Kararlılık

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)

Değerler D6. Dürüstlük, D7. Estetik, D10. Mütevazılık, D12. Sabır, D13. Sağlıklı Yaşam, D14. Saygı, D15. Sevgi, D16. Sorumluluk, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.14. Yorumlama, SAB9. Müziksel Dinleme, SAB7. Müziksel Okuma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KN.11.2.1. Çargâh makamında verilen seyir ve eserleri çalabilme

- Çargâh makamına ait seyir ve eserleri çözümler.
- Çargâh makamına ait seyir ve eserleri çalarken kanuna özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- Kanuna özgü mızrap vuruş tekniğini kullanır.
- Müziksel bileşenleri ezgisel ve ritmik yapıya uygun şekilde uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Çargâh Makamı

Anahtar Kavramlar

basit makam, donanım, durak

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Bu üniteadaki öğrenme çıktıları; açık uçlu sorular, kısa cevaplı sorular, öğrenci gözlem formu, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı ve performans görevi ile değerlendirilebilir.

Çargâh makamında verilen seyir ve eserleri müziksel söyleme çalışmaları; dereceli puanlama anahtarı, doğru duruş ve tutuş kontrol listesi, kanuna özgü mızrap vuruş tekniği öğretmen kontrol listesi, müziksel bileşenlerin ezgisel ve ritmik yapıya uygun şekilde uygulanması dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Öğrencilere TRT repertuarından çargâh makamında bestelenmiş iki eser bulup bu eserleri doğru ve müzikal şekilde çalmaya yönelik bir performans görevi verilebilir. Bu performans görevi; usul, makam bilgisinin uygulanması, mızrap vuruş tekniklerinin doğru kullanılması ve enstrüman hâkimiyetinin sağlanması ölçütlerini içeren dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin kanun çalgısının yapısını bildikleri, kanunun tellerinden ses çıkarabildikleri ve basit mandal kullanımı yapabildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerden kanuna özgü duruş ve tutuş pozisyonuna dikkat ederek ve mızrap vuruşları tekniğini kullanarak tellerden temiz ses çıkarmaları istenebilir.

Öğrencilere basit bir ezgi verilebilir ve onlardan bu ezgiyi mandal kullanarak doğru şekilde çalmaları istenebilir.

Öğrencilere “Kanunda kaç tane tel vardır?”, “Kanun çalgısı kaç oktavdır?”, “Aralarında boşluk bulunan mandal grupları nelerdir?”, “Aralarında boşluk bulunmayan mandal grupları nelerdir?”, “Kanunu akort etmek için ne kullanılır?” vb. sorular yöneltilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilere majör tonda bestelenmiş marş dinletilebilir. Bu marşın duyusunun çargâh makamına benzemesinden hareketle öğrencilerin majör tondaki dizi aralıkları ile çargâh makamının nota basamakları arasında ilişki kurmaları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

KN.11.2.1

Müziksel belleklerini güçlendirmek ve doğal güzellikleri koruma bilinçlerini geliştirmek için öğrencilere çargâh makamındaki *Güzel Yurdum* adlı eser dinletilir (**SAB9, D15.3, D19.3**). Öğrencilerin meraklarını uyandırmak için çargâh makamının yapısı ve özellikleri hakkında bilgi görseli verilir (**E1.1, OB4**). Ardından çargâh makamının genel yapısı hakkında sorular sorulur. Öğrencilerden çalınacak seyir ve eserlerin ezgisel yapısını, ritmini ve mızrap vuruşlarını inceleyip çözümledikten sonra bu seyir ve eserleri ritmik okumaları istenir (**KB2.14**). Çargâh makamındaki seyir ve eserler öğretmen tarafından çalınır. Öğrencilerin bu seyir ve eserleri müziksel söylemeleri sağlanır (**SAB7**). Yapılan müziksel söyleme çalışmaları dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Kanuna özgü duruş ve tutuş pozisyonu öğretmen tarafından uygulamalı olarak gösterilir. Öğrencilerin ayna karşısında kendi duruş ve tutuşlarını kontrol ederek doğru pozisyonu sergilemeleri sağlanır. Doğru duruş ve tutuş, kontrol listesi ile değerlendirilebilir (**D6.1, D10.1, D13.4**).

Mızrap vuruş teknikleri çargâh makamındaki seyir ve eserler üstünde uygulamalı olarak gösterilir (**D14.1**). Öğrencilerin mızrap vuruşlarını kendi çalışmalarında uygulamaları sağlanır. Yapılan çalışmalar öğretmen kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerin seyir ve eserleri mızrap vuruş tekniklerini kullanarak, müziksel bileşenleri uygulayarak, ezgisel ve ritmik yapıya dikkat ederek çalmaları sağlanır. Öğrencilerin çalışmaları sırasında sabırlı olmaları gerektiği vurgulanır (**E1.3, SDB1.2, D7.3, D12.3**). Yapılan çalışmalar dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Öğrencilere öğretmenin TRT repertuarından belirlediği listeden çargâh makamında bes-telenmiş iki eser seçerek bu eserleri doğru ve müzikal biçimde çalmaya yönelik bir performans görevi verilebilir (**D16.3**). Bu performans görevi dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden çargâh makamında çaldıkları eserlerden esinlenerek küçük doğaçlama ez-giler çalmaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilerden çargâh makamında verilen seyir ve eserleri düşük metronomda çalmaları istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. ÜNİTE: BUSELİK MAKAMI

Bu ünite de öğrencilerin buselik makamında verilen seyir ve eserleri çalabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 12

**ALAN
BECERİLERİ** SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.3. Azim ve Kararlılık

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)

Değerler D6. Dürüstlük, D7. Estetik, D10. Mütevazılık, D12. Sabır, D13. Sağlıklı Yaşam, D14. Saygı, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.14. Yorumlama, SAB9. Müziksel Dinleme, SAB7. Müziksel Okuma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KN.11.3.1. Buselik makamında verilen seyir ve eserleri çalabilme

- a) Buselik makamına ait seyir ve eserleri çözümler.
- b) Buselik makamına ait seyir ve eserleri çalarken kanuna özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Kanuna özgü teknikleri kullanır.
- ç) Müziksel bileşenleri ezgisel ve ritmik yapıya uygun şekilde uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Buselik Makamı

Anahtar Kavramlar

nim zirgüle, tremolo

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Bu ünitedeki öğrenme çıktıları; açık uçlu sorular, kısa cevaplı sorular, öğrenci kontrol listesi, öğretmen kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı ve performans görevi ile değerlendirilebilir.

Buselik makamında verilen seyir ve eserleri müziksel söyleme çalışmaları; dereceli puanlama anahtarı, doğru duruş ve tutuş kontrol listesi, kanuna özgü tremolo tekniği öğretmen kontrol listesi, müziksel bileşenlerin ezgisel ve ritmik yapıya uygun şekilde uygulanması dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Öğrencilere öğretmenin TRT repertuarından belirlediği listeden buselik makamında bestelenmiş iki eser seçerek bu eserleri doğru ve müzikal biçimde çalmaya ve eserlerin uygun bölümlerinde tremolo tekniğini uygulamaya yönelik bir performans görevi verilebilir. Bu performans görevi; usul, makam bilgisinin uygulanması, mızrap vuruş tekniklerinin doğru kullanılması ve enstrüman hâkimiyetinin sağlanması ölçütlerini içeren dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Türk müziği nota isimlerini bildikleri, kanunu akort edebildikleri, kanunun tellerinden ses çıkarabildikleri ve basit mandal kullanımı yapabildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerden notaların Türk müziği perde karşılıklarını ve kanun akordunda kullanılan yöntemleri söylemeleri, verilen basit mandal kullanımı etüdünü çalmaları istenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilere buselik ve çargâh makamlarında eserler dinletilebilir. Öğrencilere "Günlük hayatta bazen sakin, bazen enerjik ortamlarda bulunursunuz. Dinlediğiniz eserlerden hangisi size sakin bir ortamı, hangisi daha canlı bir ortamı çağrıştırdı? Bunun nedenini açıklayınız.", "Günlük hayatta konuşma hızınız değiştiğinde karşınızdaki kişiye yansıttığınız duygu da değişir. Dinlediğiniz eserlerin melodilerinde buna benzer bir tempo ya da akış farkı hissettiniz mi? Hissettiyseniz bu farkı nasıl tanımlarsınız?" vb. sorular yöneltilebilir. Bu sayede öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmeleri ve kendi hayatları ile buselik makamı sesleri arasında ilişki kurmaları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

KN. 11.3.1

Müziksel belleklerini güçlendirmek için öğrencilere Reşat Aysu'nun *buselik saz semaisi* dinletilir (**SAB9**). Öğrencilerin meraklarını uyandırmak için buselik makamının yapısı ve özellikleri hakkında bilgi görseli verilir (**E1.1, OB4**). Ardından buselik makamının genel yapısı hakkında sorular sorulur. Öğrencilerden çalınacak seyir ve eserlerin ezgisel yapısını, ritmini ve mızrap vuruşlarını inceleyip çözümledikten sonra bu seyir ve eserleri ritmik okumaları istenir (**KB2.14**). Buselik makamındaki seyir ve eserler öğretmen tarafından çalınır. Öğrencilerin bu seyir ve eserleri müziksel söylemeleri sağlanır (**SAB7**). Yapılan müziksel söyleme çalışmaları dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Kanuna özgü duruş ve tutuş pozisyonu öğretmen tarafından uygulamalı olarak gösterilir. Öğrencilerin ayna karşısında kendi duruş ve tutuşlarını kontrol ederek doğru pozisyonu sergilemeleri sağlanır. Doğru duruş ve tutuş, kontrol listesi ile değerlendirilebilir (**D6.1, D10.1, D13.4**).

Öğrencilere tremolo tekniğiyle alakalı bilgi görseli verilir. Tremolo etütleri uygulamalı olarak gösterilir (**D14.1**). Öğrencilerin tremolo tekniğini kendi çalışmalarında uygulamaları sağlanır. Yapılan çalışmalar öğretmen kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerin buselik seyir ve eserleri tremolo tekniğini kullanarak, müziksel bileşenleri uygulayarak, ezgisel ve ritmik yapıya dikkat ederek çalmaları sağlanır. Öğrencilerin çalışmalar sırasında sabırlı olmaları ve bol tekrar yapmaları gerektiği vurgulanır (**E1.3, SDB1.2, D7.3, D12.3**). Yapılan çalışmalar dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Öğrencilere öğretmenin TRT repertuarından belirlediği listeden buselik makamında bes-telenmiş iki eser seçerek bu eserleri doğru ve müzikal biçimde çalmaya ve eserlerin uygun bölümlerinde tremolo tekniğini uygulamaya yönelik bir performans görevi verilebilir (**D16.3**). Bu performans görevi dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden buselik makamında çaldıkları eserlerden esinlenerek ve tremolo tekniğini kullanarak küçük doğaçlama ezgiler çalmaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilerden buselik makamında verilen seyir ve eserleri düşük metronomda çalmaları istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. ÜNİTE: KÜRDİ MAKAMI

Bu ünite de öğrencilerin kürdi makamında verilen seyir ve eserleri çalabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 10

**ALAN
BECERİLERİ** SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.3. Azim ve Kararlılık

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)

Değerler D6. Dürüstlük, D7. Estetik, D10. Mütevazılık, D12. Sabır, D13. Sağlıklı Yaşam, D14. Saygı, D15. Sevgi, D16. Sorumluluk, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.14. Yorumlama, SAB9. Müziksel Dinleme, SAB7. Müziksel Okuma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KN.11.4.1. Kürdi makamında verilen seyir ve eserleri çalabilme

- a) Kürdi makamına ait seyir ve eserleri çözümler.
- b) Kürdi makamına ait seyir ve eserleri çalarken kanuna özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Kanuna özgü teknikleri kullanır.
- ç) Müziksel bileşenleri ezgisel ve ritmik yapıya uygun şekilde uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kürdi Makamı

Anahtar Kavramlar

buselik beşlisi, kürdi dörtlüsü

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Bu üitedeki öğrenme çıktıları; açık uçlu sorular, kısa cevaplı sorular, öğrenci kontrol listesi, öğretmen kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı ve performans görevi ile değerlendirilebilir.

Kürdi makamında verilen seyir ve eserleri müziksel söyleme çalışmaları; dereceli puanlama anahtarı, doğru duruş ve tutuş kontrol listesi, kanuna özgü tril tekniği öğretmen kontrol listesi, müziksel bileşenlerin ezgisel ve ritmik yapıya uygun şekilde uygulanması dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Öğrencilere öğretmenin TRT repertuarından belirlediği listeden kürdi makamında bes-telenmiş iki eser seçerek bu eserleri doğru ve müzikal biçimde çalmaya ve eserlerin uygun bölümlerinde tril tekniğini uygulamaya yönelik bir performans görevi verilebilir. Bu performans görevi; usul, makam bilgisinin uygulanması, mızrap vuruş tekniklerinin doğru kullanılması ve enstrüman hâkimiyetinin sağlanması ölçütlerini içeren dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin basit makamlardan çargâh ve buselik makamları hakkında bilgi sahibi olduk-ları, kanunun tellerinden ses çıkarabildikleri, tremolo tekniğini bildikleri ve basit mandal kullanımı yapabildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerden çargâh ve buselik makamlarının karakteristik özelliklerini karşılaştırarak açıklamaları istenebilir.

Öğrencilerden tremolo tekniğini kanunun belirli bir teli üzerinde belirli bir süre boyunca düzgün ve kesintisiz şekilde uygulamaları istenebilir.

Öğrencilerden öğrendikleri mandal etütlerinden birini çalmaları istenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilere buselik beşlisi çalınırken yalnızca buselik perdesinin kürdi perdesine dönüştürül-mesiyle ezgisel yapının kürdi dörtlüsüne dönüştüğü gösterilebilir ve öğrencilerden bu yapıları çalmaları istenebilir. Öğrencilerden verilen dörtlü ve beşliler arasındaki değişimin makamın genel duyusunu nasıl etkilediğine ilişkin düşüncelerini açıklamaları istenebilir. Bu sayede öğ-rencilerin buselik beşlisi yapısındaki perde değişimini kürdi dörtlüsüne ait seslerle ilişkilendir-meleri sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

KN.11.4.1

Müziksel belleklerini ve millî bilinçlerini güçlendirmek için öğrencilere kürdi makamındaki *Vatan için Can Vermiş* adlı eser dinletilir (**SAB9, D15.3, D19.1**). Öğrencilerin meraklarını uandırmak için kürdi makamının yapısı ve özellikleri hakkında bilgi görseli verilir (**E1.1, OB4**). Ardından kürdi makamının genel yapısı hakkında sorular sorulur. Öğrencilerden çalınacak seyir ve eserlerin ezgisel yapısını, ritmini ve mızrap vuruşlarını inceleyip çözümledikten sonra bu seyir ve eserleri ritmik okumaları istenir (**KB2.14**). Kürdi makamındaki seyir ve eserler öğretmen tarafından çalınır. Öğrencilerin bu seyir ve eserleri müziksel söylemeleri sağlanır (**SAB7**). Yapılan müziksel söyleme çalışmaları dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Kanuna özgü duruş ve tutuş pozisyonu öğretmen tarafından uygulamalı olarak gösterilir. Öğrencilerin ayna karşısında kendi duruş ve tutuşlarını kontrol ederek doğru pozisyonu sergilemeleri sağlanır. Doğru duruş ve tutuş, kontrol listesi ile değerlendirilebilir (**D6.1, D10.1, D13.4**).

Öğrencilere tril tekniğiyle alakalı bilgi görseli verilir. Tril etütleri uygulamalı olarak gösterilir (**D14.1**). Öğrencilerin tril tekniğini kendi çalışmalarında uygulamaları sağlanır. Yapılan çalışmalar öğretmen kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerin seyir ve eserleri tril tekniğini kullanarak, müziksel bileşenleri uygulayarak, ezgisel ve ritmik yapıya dikkat ederek çalmaları sağlanır. Öğrencilerin çalışmalar sırasında sabırlı olmaları ve bol tekrar yapmaları gerektiği vurgulanır (**E1.3, SDB1.2, D7.3, D12.3**). Yapılan çalışmalar dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Öğrencilere öğretmenin TRT repertuarından belirlediği listeden kürdi makamında bestelenmiş iki eser seçerek bu eserleri doğru ve müzikal biçimde çalmaya ve eserlerin uygun bölümlerinde tril tekniğini uygulamaya yönelik bir performans görevi verilebilir (**D16.3**). Bu performans görevi dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden kürdi makamında çaldıkları eserlerden esinlenerek ve tril tekniğini kullanarak küçük doğaçlama ezgiler çalmaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilerden kürdi makamında verilen seyir ve eserleri düşük metronomda çalmaları istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

5. ÜNİTE: RAST MAKAMI

Bu ünite de öğrencilerin rast makamında verilen seyir ve eserleri çalabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 12

**ALAN
BECERİLERİ** SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.1.Merak, E1.3. Azim ve Kararlılık

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)

Değerler D6. Dürüstlük, D7. Estetik, D10. Mütevazılık, D12. Sabır, D13. Sağlıklı Yaşam, D14. Saygı, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.14. Yorumlama, SAB9. Müziksel Dinleme, SAB7. Müziksel Okuma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KN.11.5.1. Rast makamında verilen seyir ve eserleri çalabilme

- a) Rast makamına ait seyir ve eserleri çözümler.
- b) Rast makamına ait seyir ve eserleri çalarken kanuna özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Kanuna özgü teknikleri kullanır.
- ç) Müziksel bileşenleri ezgisel ve ritmik yapıya uygun şekilde uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Rast Makamı

Anahtar Kavramlar

evîç perdesi, segâh perdesi

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Bu ünitedeki öğrenme çıktıları; açık uçlu sorular, kısa cevaplı sorular, öğrenci kontrol listesi, öğretmen kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı ve performans görevi ile değerlendirilebilir.

Rast makamında verilen seyir ve eserleri müziksel söyleme çalışmaları; dereceli puanlama anahtarı, doğru duruş ve tutuş kontrol listesi, kanuna özgü fiske tekniği öğretmen kontrol listesi, müziksel bileşenlerin ezgisel ve ritmik yapıya uygun şekilde uygulanması dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Öğrencilere öğretmenin TRT repertuarından belirlediği listeden rast makamında bes-telenmiş iki eser seçerek bu eserleri doğru ve müzikal biçimde çalmaya ve eserlerin uy-gun bölümlerinde fiske tekniğini uygulamaya yönelik bir performans görevi verilebilir. Bu performans görevi; usul, makam bilgisinin uygulanması, mızrap vuruş tekniklerinin doğru kullanılması ve enstrüman hâkimiyetinin sağlanması ölçütlerini içeren dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin basit makamlardan çargâh, buselik ve kürdi makamları hakkında bilgi sahibi oldukları, tremolo ve tril tekniklerini bildikleri, basit mandal kullanımı yapabildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere isimlerini bildikleri makamlar sorulabilir. Öğrencilerden bildikleri makamlara ait eserlerin isimlerini söyledikten sonra çargâh, buselik, kürdi makamlarındaki dizileri çal-maları, istedikleri tel üzerinde tremolo ile tril tekniklerini uygulamaları ve öğretmen tara-fından belirlenen bir perde üzerinde basit mandal değişikliği yapmaları istenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilere rast ve buselik makamlarında eserler dinletilebilir. Öğrencilere "Rast bir ezginin size güçlü veya enerjik gelen bölümleri var mıdır? Bu bölümleri günlük yaşamda hissettiğiniz hangi duyguya benzetirsiniz?", "Buselik bir ezgi dinlerken daha yumuşak veya sakin bir akış hissettiniz mi? Bu hissi günlük yaşamda hangi duruma benzetirsiniz?" vb. sorular yöneltilebilir. Öğrencilerden rast makamının kararlı ve oturaklı duyusunu günlük yaşamda karşılaştıkları daha enerjik ve güçlü ifade biçimleriyle, buselik makamının daha yumuşak ve akıcı duyusunu da daha sakin ve yalın ifade biçimleriyle ilişkilendirmeleri istenebilir. Bu sayede öğrencilerin buselik ve rast eserlerin ifade biçimlerinden yola çıkarak rast makamı sesleriyle ilişki kurmaları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

KN.11.5.1

Müziksel belleklerini güçlendirmek için öğrencilere Erol Deran'ın *rast makamı taksimi ve Gittin Bırakıp Sevgimi Soldurmadı Yıllar* adlı eser dinletilir (**SAB9**). Öğrencilerin meraklarını uyandırmak için rast makamının yapısı ve özellikleri hakkında bilgi görseli verilir (**E1.1, OB4**). Ardından rast makamının genel yapısı hakkında sorular sorulur. Öğrencilerden çalınacak seyir ve eserlerin ezgisel yapısını, ritmini ve mızrap vuruşlarını inceleyip çözümledikten sonra bu seyir ve eserleri ritmik okumaları istenir (**KB2.14**). Rast makamındaki seyir ve eserler öğretmen tarafından çalınır. Öğrencilerin bu seyir ve eserleri müziksel söylemeleri sağlanır (**SAB7**). Yapılan müziksel söyleme çalışmaları dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Kanuna özgü duruş ve tutuş pozisyonu öğretmen tarafından uygulamalı olarak gösterilir. Öğrencilerin ayna karşısında kendi duruş ve tutuşlarını kontrol ederek doğru pozisyonu sergilemeleri sağlanır. Doğru duruş ve tutuş, kontrol listesi ile değerlendirilebilir (**D6.1, D10.1, D13.4**).

Öğrencilere fiske tekniğiyle alakalı bilgi görseli verilir. Fiske etütleri uygulamalı olarak gösterilir (**D14.1**). Öğrencilerin fiske tekniğini kendi çalışmalarında uygulamaları sağlanır. Yapılan çalışmalar öğretmen kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerin seyir ve eserleri fiske tekniğini kullanarak, müziksel bileşenleri uygulayarak, ezgisel ve ritmik yapıya dikkat ederek çalmaları sağlanır. Öğrencilerin çalışmalar sırasında sabırlı olmaları ve bol tekrar yapmaları gerektiği vurgulanır (**E1.3, SDB1.2, D7.3, D12.3**). Yapılan çalışmalar dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Öğrencilere öğretmenin TRT repertuarından belirlediği listeden rast makamında bestelenmiş iki eser seçerek bu eserleri doğru ve müzikal biçimde çalmaya ve eserlerin uygun bölümlerinde fiske tekniğini uygulamaya yönelik bir performans görevi verilebilir (**D16.3**). Bu performans görevi dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden rast makamında çaldıkları eserlerden esinlenerek ve tremolo ile fiske tekniklerini kullanarak küçük doğaçlama ezgiler çalmaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilerden rast makamında verilen seyir ve eserleri düşük metronomda çalmaları istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

12. SINIF

1. ÜNİTE: AKTARIM (TRANSPÖZE)

Bu ünite de öğrencilerin makamların perde aralıklarını ve aktarılmış makam dizileri ile eser arasındaki ilişkiyi belirleyerek 4 ve 5 ses aktarım yapmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 26

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.4. Çözümleme

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.5. Kendine Güvenme

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)

Değerler D3. Çalışkanlık, D7. Estetik, D12. Sabır, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** SAB11. Müziksel Çalma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KN.12.1.1. Aktarım kavramını çözümleyebilme

- a) Verilen makamlarda 4 ve 5 ses aktarım yapmak için gereken aralıkları belirler.
- b) Aktarım yapılan makam dizisi ile eser arasındaki ilişkiyi belirler.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Aktarım (Transpoze)

Anahtar Kavramlar

aktarım, 4 ses, 5 ses, yerinden

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Bu üniteadaki öğrenme çıktıları; açık uçlu sorular, kısa cevaplı sorular, dereceli puanlama anahtarı ve performans görevi ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerden çargâh, buselik, kürdi, rast dörtlüsü ve beşlilerini 4 ve 5 ses aktardıktan sonra çalmaları istenir. Yapılan aktarım çalışması derecelendirilmiş puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Hekimoğlu türküsünü 4, 5 ses aktarım yaparak yazma, çalma ve verilen eserleri 4, 5 ses aktararak icra etme becerilerinin değerlendirilmesinde dereceli puanlama anahtarı kullanılabilir.

Öğrencilere öğretmenin TRT repertuarından belirlediği listeden çargâh, buselik, kürdi ve rast makamlarında bestelenmiş iki eser bulup, bu eserleri 4 ve 5 ses aktararak çalmaya yönelik bir performans görevi verilebilir. Bu performans görevi; aktarımın doğruluğu, kanuna özgü çalma tekniklerinin uygulanması ve aktarımda enstrüman hâkimiyetinin sağlanması ölçütlerini içeren dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin çargâh, buselik, kürdi ve rast makamlarının dizileri ile perde aralıklarını ve Türk müziğindeki değiştirici işaretlerin koma değerleri ile rumuzlarını bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere "Türk müziğinde değiştirici işaretlerin koma değerleri ve rumuzları nelerdir?" sorusu sorulur. Öğrencilerden çargâh, buselik, kürdi ve rast makamlarının dizileri ile perde aralıklarını belirtmeleri istenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilere "Bir odanın düzenini değiştirmek için dışarıdan farklı bir eşya getirmediğinizi, mevcut eşyalarla yeni bir düzen oluşturduğunuzu düşünün." denebilir. Ardından "Bu durum, bir melodiyi başka bir notadan çaldığınızda duyusun değişmesiyle nasıl ilişkilendirilebilir?", "Aktarılan bir melodinin yapısının aynı kalmasını bu duruma benzetebilir misiniz? Nasıl?" vb. sorular yöneltilebilir. Bu sayede öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmeleri ve kendi hayatları ile aktarım kavramı arasında ilişki kurmaları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

KN.12.1.1

Öğretmen tarafından belirlenen bir melodi yerinden, 4 ve 5 ses aktarılarak çalınır. Öğrencilere “Ne değişti? Ne aynı kaldı?” soruları yöneltilerek öğrencilerin konuya dikkatleri çekilir **(E1.1)**. Öğrencilere aktarımla alakalı bilgi görseli verilir **(OB4)**. Öğrencilerden makam dörtlü ve beşlilerini örnekte verilen perde aralıklarını temel alarak, 4 ve 5 ses aktarıp çalmaları istenir **(D7.3, SDB1.2, SAB11)**. Yapılan aktarım çalışması dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerden *Hekimoğlu* türküsünü 4 ve 5 ses aktararak yazmaları, aktarım yaparken aktarılmış makam dizileriyle eserin perde aralıkları arasındaki ilişkiyi belirlemeleri ve aktarımını yazdıkları türküyü çalmaları istenir **(D3.3, D12.3, SAB11)**. Öğrencilerin verilen eserleri aktarımı yapılmış makam dizileri ile perde aralıklarına dikkat ederek ve 4, 5 ses aktararak çalmaları sağlanır **(E1.5, SAB11)**. Yapılan eser aktarım çalışması dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Öğrencilere öğretmenin TRT repertuarından belirlediği listeden çargâh, buselik, kürdi ve rast makamlarında bestelenmiş iki eser bulup, bu eserleri 4 ve 5 ses aktararak çalmaya yönelik bir performans görevi verilebilir **(D16.3)**. Bu performans görevi dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden TRT repertuarından seçecekleri beş eseri yerinden, 4 ve 5 ses aktararak sınıfta seslendirmeleri istenebilir.

Destekleme Öğrencilerden verilen eserlerin aktarımında zorlandıkları bölümlerini küçük etütler hâline getirerek çalışmalarını istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. ÜNİTE: UŞŞAK VE BAYATİ MAKAMLARI

Bu ünite de öğrencilerin uşşak ve bayatî makamlarında verilen seyir ve eserleri çalabilme-leri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 16

**ALAN
BECERİLERİ** SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.3. Azim ve Kararlılık

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)

Değerler D6. Dürüstlük, D7. Estetik, D10. Mütevazılık, D12. Sabır, D13. Sağlıklı Yaşam, D14. Saygı, D15. Sevgi, D16. Sorumluluk, D16. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.14. Yorumlama, SAB9. Müziksel Dinleme, SAB7. Müziksel Okuma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KN.12.2.1. Uşşak ve bayati makamlarında verilen seyir ve eserleri çalabilme

- Uşşak ve bayati makamlarına ait seyir ve eserleri çözümler.
- Uşşak ve bayati makamlarına ait seyir ve eserleri çalarken kanuna özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- Kanuna özgü teknikleri kullanır.
- Müziksel bileşenleri ezgisel ve ritmik yapıya uygun şekilde uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Uşşak ve Bayati Makamları

Anahtar Kavramlar

basit makam, çıkıcı, düğâh, oktav

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Bu ünitedeki öğrenme çıktıları; öğrenci gözlem formu, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı ve performans görevi ile değerlendirilebilir.

Uşşak ve bayati makamlarında verilen seyir ve eserleri müziksel söyleme çalışmalarının değerlendirilmesinde dereceli puanlama anahtarı, doğru duruş ve tutuş becerisinin değerlendirilmesinde kontrol listesi, kanuna özgü oktavlı çalma tekniğinin değerlendirilmesinde öğretmen kontrol listesi, müziksel bileşenlerin ezgisel ve ritmik yapıya uygun şekilde uygulanmasının değerlendirilmesinde dereceli puanlama anahtarı kullanılabilir.

Öğrencilere öğretmenin TRT repertuarından belirlediği listeden uşşak ve bayati makamlarında bestelenmiş birer eser seçerek bu eserleri doğru ve müzikal biçimde çalmaya, eserlerin uygun bölümlerinde oktavlı çalma tekniğini uygulamaya ve eserleri önce yerinden sonra 4, 5 ses aktararak çalmaya yönelik bir performans görevi verilebilir. Bu performans görevi; usul, makam bilgisinin uygulanması, mızrap vuruş tekniklerinin doğru kullanılması ve enstrüman hâkimiyetinin sağlanması ölçütlerini içeren dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin basit makam hakkında bilgi sahibi oldukları ve çargâh, buselik, kürdi makamlarında 4 ve 5 ses aktarım yapabildikleri; basit mandal kullanımı yapabildikleri ve kanunda tremolo ile fiske tekniklerini bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere çargâh, buselik, kürdi ve rast makamlarının unsurları (durak, güçlü, yeden vb.) ile ilgili sorular sorulabilir. Öğrencilerden buselik, kürdi ve rast makamı dizilerini yerinden ve 4, 5 ses aktararak çaldıktan sonra tremolo ve fiske tekniklerini herhangi bir tel üzerinde uygulamaları istenebilir.

Köprü Kurma

Öğretmen tarafından sırasıyla rast, uşşak ve bayati makamlarında seyirler çalınabilir. Öğrencilere "Günlük yaşamda tek bir baharatın bir yemeğin tadını değiştirebildiğini fark ettiğiniz durumlar olmuştur. Sizce tek bir baharatın yemeğin genel karakterini etkilemesi, segâh perdesinin rast, uşşak ve bayati makamları üzerindeki etkisiyle nasıl ilişkilendirilebilir?", "Aynı malzemeler kullanılsa bile baharatın miktarı yemeğin tadını belirler. Bu durumdan hareketle segâh perdesinin makamların karakterini belirlemedeki rolünü nasıl açıklarsınız?" vb. sorular yöneltilebilir. Bu sayede öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmeleri ve kendi hayatları ile uşşak ve bayati makamlarında önemli bir rol üstlenen segâh perdesi arasında ilişki kurmaları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

KN.12.2.1

Müziksel belleklerini ve millî bilinçlerini güçlendirmek için öğrencilere uşşak makamındaki *Eledim Eledim* adlı eser dinletilir (**SAB9, D15.3, D19.1**). Öğrencilerin meraklarını uyan-dırmak için uşşak ve bayati makamlarının yapısı ve özellikleri hakkında bilgi görseli verilir (**E1.1, OB4**). Uşşak ve bayati makamlarının karşılaştırılmasıyla ilgili bilgi notu verilir. Öğren-cilerden çalınacak seyir ve eserlerin ezgisel yapısını, ritmini ve mızrap vuruşlarını inceleyip çözümledikten sonra bu seyir ve eserleri ritmik okumaları istenir (**KB2.14**). Uşşak ve ba-yati makamlarındaki seyir ve eserler öğretmen tarafından çalınır. Öğrencilerin bu seyir ve eserleri müziksel söylemeleri sağlanır (**SAB7**). Yapılan müziksel söyleme çalışmaları dere-celi puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Kanuna özgü duruş ve tutuş pozisyonu öğretmen tarafından uygulamalı olarak gösterilir. Öğrencilerin ayna karşısında kendi duruş ve tutuşlarını kontrol ederek doğru pozisyonu sergilemeleri sağlanır. Doğru duruş ve tutuş, kontrol listesi ile değerlendirilebilir (**D6.1, D10.1, D13.4**).

Öğrencilere oktavlı çalma tekniğiyle alakalı bilgi görseli verilir. Oktavlı çalma etütleri uy-gulamalı olarak gösterilir (**D14.1**). Öğrencilerin oktavlı çalma tekniğini kendi çalışmalarında uygulamaları sağlanır. Yapılan çalışmalar öğretmen kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerin seyir ve eserleri oktavlı çalma tekniğini kullanarak, müziksel bileşenleri uy-gulayarak, ezgisel ve ritmik yapıya dikkat ederek çalmaları sağlanır. Ardından öğrenciler-den çaldıkları eserleri 4 ve 5 ses aktararak seslendirmeleri istenir. Öğrencilerin çalışmalar sırasında sabırlı olmaları ve bol tekrar yapmaları gerektiği vurgulanır (**E1.3, SDB1.2, D7.3, D12.3**). Yapılan çalışmalar dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Öğrencilere öğretmenin TRT repertuvarından belirlediği listeden uşşak ve bayati ma-kamlarında bestelenmiş birer eser seçerek bu eserleri doğru ve müzikal biçimde çal-maya, eserlerin uygun bölümlerinde oktavlı çalma tekniğini uygulamaya ve eserleri önce yerinden sonra 4, 5 ses aktararak çalmaya yönelik bir performans görevi verilebilir (**D16.3**). Bu performans görevi dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

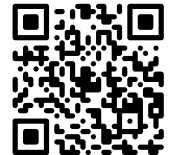
FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden uşşak ve bayati makamlarında çaldıkları eserlerden esinlenerek ve oktavlı çalma tekniğini kullanarak küçük doğaçlama ezgiler çalmaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilerden uşşak ve bayati makamlarında verilen seyir ve eserleri düşük metronomda çalmaları istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. ÜNİTE: HÜSEYİNİ MAKAMI

Bu ünite de öğrencilerin hüseyini makamında verilen seyir ve eserleri çalabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 10

**ALAN
BECERİLERİ** SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.3. Azim ve Kararlılık

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)

Değerler D6. Dürüstlük, D7. Estetik, D10. Mütevazılık, D12. Sabır, D13. Sağlıklı Yaşam, D14. Saygı, D15. Sevgi, D16. Sorumluluk, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.14. Yorumlama, SAB9. Müziksel Dinleme, SAB7. Müziksel Okuma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KN.12.3.1. Hüseyini makamında verilen seyir ve eserleri çalabilme

- a) Hüseyini makamına ait seyir ve eserleri çözümler.
- b) Hüseyini makamına ait seyir ve eserleri çalarken kanuna özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Kanuna özgü teknikleri kullanır.
- ç) Müziksel bileşenleri ezgisel ve ritmik yapıya uygun şekilde uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Hüseyini Makamı

Anahtar Kavramlar

glissando, inici-çıkıcı

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Bu ünitadaki öğrenme çıktıları; öğrenci gözlem formu, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı ve performans görevi ile değerlendirilebilir.

Hüseyini makamında verilen seyir ve eserleri müziksel söyleme çalışmalarının değerlendirilmesinde dereceli puanlama anahtarı, doğru duruş ve tutuş becerisinin değerlendirilmesinde kontrol listesi, kanuna özgü oktavlı tremolo tekniğinin değerlendirilmesinde öğretmen kontrol listesi, müziksel bileşenlerin ezgisel ve ritmik yapıya uygun şekilde uygulanmasının değerlendirilmesinde dereceli puanlama anahtarı kullanılabilir.

Öğrencilere öğretmenin TRT repertuarından belirlediği listeden hüseyini makamında bestelenmiş iki eser seçerek bu eserleri doğru ve müzikal biçimde çalmaya, eserlerin uygun bölümlerinde oktavlı tremolo tekniğini uygulamaya ve eserleri önce yerinden sonra 4, 5 ses aktararak çalmaya yönelik bir performans görevi verilebilir. Bu performans görevi; usul, makam bilgisinin uygulanması, mızrap vuruş tekniklerinin doğru kullanılması ve enstrüman hâkimiyetinin sağlanması ölçütlerini içeren dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin kanunda 4 ve 5 ses aktarım ile basit mandal kullanımı yapabildikleri ve kanunda tremolo, fiske, oktavlı çalma tekniklerini bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerden seçecekleri bir basit makam dizisini yerinden ve 4, 5 ses aktararak çaldıktan sonra öğretmen tarafından belirlenen bir perde üzerinde basit mandal değişikliği yapmaları; istedikleri tel üzerinde tremolo, fiske ve oktavlı çalma tekniklerini uygulamaları istenebilir.

Öğrencilere segâh ve eviç perdelerinin kullanıldığı makamın ismi ve kanundaki mandal uygulaması hakkındaki fikirleri sorulur.

Köprü Kurma

Öğretmen tarafından sırasıyla rast ve hüseyini makamlarında seyirler çalınabilir. Ardından öğrencilere "Sizce bu seyirlerin mandal konumlarında benzerlikler var mıdır? Açıklayınız.", "Günlük yaşamda iki farklı filmde aynı oyuncunun rol aldığını fark ettiğinizde ne hissedersiniz? Bu iki makamda duyduğunuz ortak sesleri böyle bir tanıdıklık hissiyle ilişkilendirebilir misiniz?", "Bu ortak sesler hangi perdelerdir?" vb. sorular yöneltilebilir. Bu sayede öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmeleri ve kendi hayatları ile hüseyini makamında önemli bir rol üstlenen segâh ve eviç perdeleri arasında ilişki kurmaları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

KN.12.3.1

Müziksel belleklerini güçlendirmek ve millî kimliklerini tanıma konusunda istekli olmalarını sağlamak için öğrencilere hüseyini makamındaki *Sarı Zeybek* adlı eser dinletilir (**SAB9, D15.3, D19.2**). Öğrencilerin meraklarını uyandırmak için hüseyini makamının yapısı ve özellikleri hakkında bilgi görseli verilir (**E1.1, OB4**). Öğrencilerden çalınacak seyir ve eserlerin ezgisel yapısını, ritmini ve mızrap vuruşlarını inceleyip çözümledikten sonra bu seyir ve eserleri ritmik okumaları istenir (**KB2.14**). Hüseyini makamındaki seyir ve eserler öğretmen tarafından çalınır. Öğrencilerin bu seyir ve eserleri müziksel söylemeleri sağlanır (**SAB7**). Yapılan müziksel söyleme çalışmaları dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Kanuna özgü duruş ve tutuş pozisyonu öğretmen tarafından uygulamalı olarak gösterilir. Öğrencilerin ayna karşısında kendi duruş ve tutuşlarını kontrol ederek doğru pozisyonu sergilemeleri sağlanır. Doğru duruş ve tutuş, kontrol listesi ile değerlendirilebilir (**D6.1, D10.1, D13.4**).

Öğrencilere oktavlı tremolo çalma tekniğiyle alakalı bilgi görseli verilir. Oktavlı tremolo etütleri uygulamalı olarak gösterilir (**D14.1**). Öğrencilerin oktavlı tremolo tekniğini kendi çalışmalarında uygulamaları sağlanır. Yapılan çalışmalar öğretmen kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerin seyir ve eserleri oktavlı tremolo tekniğini kullanarak, müziksel bileşenleri uygulayarak, ezgisel ve ritmik yapıya dikkat ederek çalmaları sağlanır. Ardından öğrencilerden çaldıkları eserleri 4 ve 5 ses aktararak seslendirmeleri istenir. Öğrencilerin çalışmalar sırasında sabırlı olmaları ve bol tekrar yapmaları gerektiği vurgulanır (**E1.3, SDB1.2, D7.3, D12.3**). Yapılan çalışmalar dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Öğrencilere öğretmenin TRT repertuarından belirlediği listeden hüseyini makamında bestelenmiş iki eser seçerek bu eserleri doğru ve müzikal biçimde çalmaya, eserlerin uygun bölümlerinde oktavlı tremolo tekniğini uygulamaya ve eserleri önce yerinden sonra 4, 5 ses aktararak çalmaya yönelik bir performans görevi verilebilir (**D16.3**). Bu performans görevi dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Öğrencilerden hüseyini makamında çaldıkları eserlerden esinlenerek ve oktavlı tremolo tekniğini kullanarak küçük doğaçlama ezgiler çalmaları istenebilir.

Destekleme

Öğrencilerden hüseyini makamında verilen seyir ve eserleri düşük metronomda çalmaları istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. ÜNİTE: HİCAZ AİLESİ MAKAMLARI

Bu ünite de öğrencilerin hicaz ailesi makamlarında verilen seyir ve eserleri çalabilmeleri amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 16

**ALAN
BECERİLERİ** SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.3. Azim ve Kararlılık

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)

Değerler D6. Dürüstlük, D7. Estetik, D10. Mütevazılık, D12. Sabır, D13. Sağlıklı Yaşam, D14. Saygı, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.14. Yorumlama, SAB9. Müziksel Dinleme, SAB7. Müziksel Okuma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KN.12.4.1. Hicaz ailesi makamlarında verilen seyir ve eserleri çalabilme

- a) Hicaz ailesi makamlarına ait seyir ve eserleri çözümler.
- b) Hicaz ailesi makamlarına ait seyir ve eserleri çalarken kanuna özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Kanuna özgü teknikleri kullanır.
- ç) Müziksel bileşenleri ezgisel ve ritmik yapıya uygun şekilde uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Hicaz Ailesi Makamları

Anahtar Kavramlar

dik kürdi, eviç, nim hicaz

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Bu ünitedeki öğrenme çıktıları; öğrenci gözlem formu, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı ve performans görevi ile değerlendirilebilir.

Hicaz makamında verilen seyir ve eserleri müziksel söyleme çalışmalarının değerlendirilmesinde dereceli puanlama anahtarı, doğru duruş ve tutuş becerisinin değerlendirilmesinde kontrol listesi, kanuna özgü glissando tekniğinin değerlendirilmesinde öğretmen kontrol listesi, müziksel bileşenlerin ezgisel ve ritmik yapıya uygun şekilde uygulanmasının değerlendirilmesinde dereceli puanlama anahtarı kullanılabilir.

Öğrencilere öğretmenin TRT repertuarından belirlediği listeden hicaz makamında bestelenmiş iki eser seçerek bu eserleri doğru ve müzikal biçimde çalmaya, eserlerin uygun bölümlerinde glissando tekniğini uygulamaya ve eserleri önce yerinden sonra 4, 5 ses aktararak çalmaya yönelik bir performans görevi verilebilir. Bu performans görevi; usul, makam bilgisinin uygulanması, mızrap vuruş tekniklerinin doğru kullanılması ve enstrüman hâkimiyetinin sağlanması ölçütlerini içeren dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin kanunda 4 ve 5 ses aktarım yapabildikleri, basit mandal kullanımı yapabildikleri ve kanunda tremolo, fiske, oktavlı çalma, oktavlı tremolo tekniklerini bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerden uşşak, bayati ve hüseyni makamlarının dizilerini yerinden ve 4, 5 ses çaldıktan sonra tremolo, fiske, oktavlı çalma ve oktavlı tremolo tekniklerini herhangi bir tel üzerinde uygulamaları istenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilere hicaz ve bayati makamlarında eserler dinletilebilir. Öğrencilerden günlük yaşamda annelerin bebeklerine söylediği hicaz makamındaki ninniye hatırlamaları istenebilir. Bu tanıdık örnek üzerinden öğrencilere dinledikleri eserlerden hangisinin hicaz makamında olduğu sorulabilir. Bu sayede öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmeleri ve kendi yaşamları ile hicaz makamı arasında ilişki kurmaları sağlanabilir. Bu uygulama farklı eserlerle de yaptırılabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

KN.12.4.1

Müziksel belleklerini güçlendirmek için öğrencilere *Yıllar Ne Çabuk Geçti O Günler Arasından* ve *Yakut, Mine, Zümrüt* adlı eserler dinletilir (**SAB9**). Öğrencilerin meraklarını uyandırmak için hicaz ailesi makamlarının yapısı ve özellikleri hakkında bilgi görseli verilir (**E1.1, OB4**). Öğrencilerden çalınacak seyir ve eserlerin ezgisel yapısını, ritmini ve mızrap vuruşlarını inceleyip çözümledikten sonra bu seyir ve eserleri ritmik okumaları istenir (**KB2.14**). Öğretmen tarafından hicaz ailesi makamlarındaki seyir ve eserler çalınır. Öğrencilerin bu seyir ve eserleri müziksel söylemeleri sağlanır (**SAB7**). Yapılan müziksel söyleme çalışmaları dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Kanuna özgü duruş ve tutuş pozisyonu öğretmen tarafından uygulamalı olarak gösterilir. Öğrencilerin ayna karşısında kendi duruş ve tutuşlarını kontrol ederek doğru pozisyonu sergilemeleri sağlanır. Doğru duruş ve tutuş, kontrol listesi ile değerlendirilebilir (**D6.1, D10.1, D13.4**).

Öğrencilere glissando tekniğiyle alakalı bilgi görseli verilir. Oktavlı tremolo etütleri uygulamalı olarak gösterilir (**D14.1**). Öğrencilerin oktavlı tremolo tekniğini kendi çalışmalarında uygulamaları sağlanır. Yapılan çalışmalar öğretmen kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerin seyir ve eserleri glissando tekniğini kullanarak, müziksel bileşenleri uygulayarak, ezgisel ve ritmik yapıya dikkat ederek çalmaları sağlanır. Ardından öğrencilerden çaldıkları eserleri 4 ve 5 ses aktararak seslendirmeleri istenir. Öğrencilerin çalışmalar sırasında sabırlı olmaları ve bol tekrar yapmaları gerektiği vurgulanır (**E1.3, SDB1.2, D7.3, D12.3**). Yapılan çalışmalar dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Öğrencilere öğretmenin TRT repertuarından belirlediği listeden hicaz makamında bestelenmiş iki eser seçerek bu eserleri doğru ve müzikal biçimde çalmaya, eserlerin uygun bölümlerinde glissando tekniğini uygulamaya ve eserleri önce yerinden sonra 4, 5 ses aktararak çalmaya yönelik bir performans görevi verilebilir (**D16.3**). Bu performans görevi dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden hicaz ailesi makamlarında çaldıkları eserlerden esinlenerek ve glissando tekniğini kullanarak küçük doğaçlama ezgiler çalmaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilerden hicaz ailesi makamlarında verilen seyir ve eserleri düşük metronomda çalmaları istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

